

Handläggare:
Per Evenäs
Tfn: 08-508 28 432
Jari Öhman
Tfn: 08-508 26 635

IdN 2006-08-22

Nr 23

Till
Idrottsnämnden

Redovisning av försöket med fri entré för barn samt förslag på utökning av försöket samt ytterligare åtgärder

Förslag till beslut

Idrottsförvaltningen föreslår att idrottsnämnden beslutar

1. Att godkänna förvaltningens redovisning av försöket med fri entré för barn på bad
2. Att godkänna förvaltningens förslag till fortsättning utifrån försöket

Kjell Olofsson

Stefan Jansson

Sammanfattning

Idrottsnämnden beslöt att göra ett försök med gratis bad för barn mellan 10 och 13 år i Tensta- och Skärholmens sim- och idrottshallar vilket startade den 15 januari 2006 och avslutades under vårterminen 2006. Före och efter försöksperioden genomfördes en kundundersökning där vuxenbesökare och skolbarn i åk 3-6 i respektive område fick besvara frågor beträffande servicen i anläggningarna samt bad- och motionsvanor. Förvaltningen kan konstatera att försöket med fri entré på baden i huvudsak uppnådde målet om en minskad andel fysiskt inaktiva barn och ungdomar i området. Det kan också konstateras att 80 % av de vuxna efter försöket ansåg att försöket var bra. Läger man till ganska bra får man en ännu högre siffra. I betygsättningen i övrigt var det marginella

förändringar. Ser man till de som löst ut badkort kan man konstatera att det i Skärholmen finns en relativt jämn könsfördelning medan det i Tensta är en kraftig övervikt för pojkarna.

Förvaltningens förslag är en fortsättning av försöket och utökning till resterande simhallar, exklusive Eriksdalsbadet och Husbybadet. Simhallarna ska erbjuda fri entré för barn mellan 10 och 13 år, med bassängtid vardagar mellan klockan 14.00 och 17.00 samt helger under de tider som erbjuds målgruppen enligt ordinarie schema. Fri entré gäller för barn mellan 10 och 13 år som antingen är folkbokförda i Stockholms stad eller går i skola i Stockholms stad.

Som ett nästa steg i strävan att öka den fysiska aktiviteten bland barn och ungdomar avser förvaltningen att under hösten se över möjligheten till att förstärka simundervisningen i Tensta och göra en friskvårdssatsning för högstadie- och gymnasieungdomar i söderort.

Ärendets beredning

Ärendet är berett av driftavdelningen idrott inomhus i samråd med förvaltningschefens stab.

Bakgrund

Idrottsnämnden beslöt att göra ett försök med gratis bad för barn mellan 10 och 13 år i Tensta- och Skärholmens sim- och idrottshallar. Anläggningarna ansågs lämpliga då behovet av fysisk aktivitet bland barn och ungdomar i områdena är stort. Försöksverksamheten startade den 15 januari 2006 och avslutades under vårterminen 2006. Före och efter testperioden genomfördes en kundundersökning där vuxenbesökare och skolbarn i åk 3-6 i respektive område (i de skolor som ligger inom en radie av 1 000 meter från respektive simhall) fick besvara frågor beträffande servicen i anläggningarna och motionsvanor. Simhallarna har under försöksperioden fått extra resurser för att stärka bemanningen.

Utvärderingen av gratis bad

Forskningsenheten inom förvaltningschefens stab har ansvarat för genomförandet av utvärderingen och följande utvärderingsmetoder har använts:

1. Intervjuat vuxenbesökare före och efter besöket
2. Intervjuat barn i årskurserna 3,4,5 och 6 i de skolor som ligger inom en radie av 1 000 meter från respektive simhall
3. Följt besöksstatistiken från simhallarna
4. Undersökt kostnaderna

Här följer en övergripande sammanfattning av resultaten (utvärderingen av försöket med gratis bad finns att läsa i sin helhet i bilaga 1-3).

Vuxenbesökare

På frågan om vad de vuxna besökarna före försöksverksamheten tyckte om försöket med gratis bad svarade 79 % att det var *bra*, motsvarande siffra var 80 % efter försöksverksamheten. På frågan vad de vuxna tycker om att införa gratis bad för åldrarna 7-13 år på alla simhallar fr.o.m. hösten 2006 tyckte 80 % att det var bra.

Sammantaget är det marginella förändringar i betygsättningen. Beträffande servicen på anläggningarna betygsattes olika delar såväl innan som efter besöket. Generellt sett på båda anläggningarna upplevs säkerheten ha blivit marginellt bättre som en följd av försöket. I Skärholmens sim- och idrottshall upplevs personalens servicevilja, trivseln i simhallen, städningen och möjligheten att koppla av i simhallen ha blivit marginellt sämre som en följd av försöket. På Tensta sim- och idrottshall upplever besökarna att trivseln i simhallen, möjligheten av koppla av i simhallen och ordningen i bassängen har blivit sämre.

Antalet klagomål har minskat i Skärholmens sim- och idrottshall medan de har ökat i Tensta sim- och idrottshall. Till central förvaltning har antalet klagomål varit oförändrade under försöksperioden. Via anläggningarnas hemsidor kan besökarna skicka förbättringsförslag angående servicen på simhallarna. Under våren 2006 har det inte inkommit några förslag eller synpunkter beträffande försöket med fri entré.

Redovisning av badvanor för årskurs 3 till 6 (upptagningsområde inom 1 000 meter)

Före och efter försöksverksamheten besvarade skolbarn i åk 3-6 frågor angående deras besöksvanor i simhallen. Andelen barn som ej besökt baden under höst- respektive vårterminen har i Skärholmen sjunkit från 26 % till 15 %. Motsvarande siffror i Tensta var 26 % och 21 %.

Andelen fysiskt inaktiva barn¹ har i Skärholmen sjunkit från 30 % till 22 % varav pojkarna börjat bada lite mer än flickorna. I Tensta är andelen fysiskt inaktiva i princip oförändrad, 34 % till 32 %.

Ser man till andelen fysiskt aktiva respektive fysiskt inaktiva som besökt simhallen de senaste 7 dagarna före och efter försöket har både andelen fysiskt aktiva och inaktiva ökat sina besök i Skärholmens simhall. I Tensta

¹ Barn som aldrig motionerar, barn som motionerar mindre än 1 gång per vecka och barn som motionerar 1 gång per vecka

har andelen fysiskt inaktiva barn ökat sina besök medan de redan aktiva har besökt simhallen mindre de senaste 7 dagarna.

I Stockholms stad totalt sett är 65 % av alla mellanstadieelever medlem i en idrottsförening varav 70 % av pojkarna och 60 % av flickorna. När elever som bor inom en radie av 1 000 meter från respektive simhall tillfrågades var 53 % av de tillfrågade i Skärholmens stadsdelsnämnd medlem i en idrottsförening före försöket och 51 % efter, andelen pojkar hade sjunkit och andelen flickor hade ökat. I Spånga/Tensta stadsdelsnämnd har andelen totalt sett sjunkit från 57 % till 54 %, detta syns både i pojk- och flickgruppen. I båda fallen är det dock förändringar inom felmarginalen.

Om man tittar på vilka som har hämtat ut ett badkort för gratis bad har barnen som är medlemmar i idrottsföreningar i högre grad hämtat ut kort än de som inte är medlemmar i idrottsföreningar.

Utsträcker man upptagningsområdet utöver närområdet (1 000 meters radie) och ser till vilka som har löst ut ett badkort visar det sig att könsfördelningen varierar kraftigt mellan områdena. I Skärholmen är det 53 % pojkar och 47 % flickor som löst ett badkort. I Tensta är det 70 % pojkar och 30 % flickor.

Slutsatser av försöket

Idrottsnämnden har genom idrottspolitiskt program fattat beslut om att arbeta för att få fler barn, ungdomar och vuxna i fysisk aktivitet. Försöket med fri entré på några bad är ett led i denna ambition.

Förvaltningen kan konstatera att försöket med fri entré på baden i huvudsak uppnådde målet om en minskad andel fysiskt inaktiva barn och ungdomar i området. Det kan också konstateras att 80 % av de vuxna efter försöket ansåg att försöket var bra. Läger man till ganska bra får man en ännu högre siffra. I betygsättningen i övrigt var det marginella förändringar. Dessa låg i huvudsak inom felmarginalen. Det gällde trivsel, möjlighet att koppla av och upplevelsen av säkerhet.

Ser man till de som löst ut badkort kan man konstatera att det i Skärholmen finns en relativt jämn könsfördelning medan det i Tensta är en kraftig övervikt för pojkarna.

Vad gäller kostnaderna för försöket varierar det kraftigt mellan baden. I Tensta valde man att anställa extra personal för hela perioden, medan man i Skärholmen tog in extra personal på de tider då antalet besök ökade. Bakgrunden till de skilda strategierna var att situationen på baden såg

olika ut med regelmässigt större ordningsproblem i Tensta. Försökets kostnad per bad var 15 kronor i Skärholmen och 85 kronor i Tensta. I kostnaden ingår bokförda utgifter och en beräkning av uteblivna intäkter.

Allmänt kan beträffande Stockholm stad som helhet konstateras att andelen fysiskt aktiva under den senaste femårsperioden ökar i lågstadiet och mellanstadiet, men är konstant eller minskar i högstadiet och gymnasiet. Hälften av ungdomarna på högstadiet och gymnasiet är fysiskt inaktiva. Idrottsrörelsen når i stor utsträckning de yngre åldergrupperna t.o.m. mellanstadiet, men har avsevärt lägre deltagande från de äldre grupperna ungdomar. Det går inte i forskningen dra slutsatsen att en satsning på yngre grupper skapar bestående aktivitet upp i åldrarna. En friskvårdsatsning bör enligt förvaltningen innehålla riktade insatser mot flera olika målgrupper med delvis olika inriktning. Idrottsnämnden har en viktig funktion som friskvårdsaktör som ett starkt komplement till idrottsrörelsen. Högstadiet och gymnasiet bör enligt förvaltningen finnas med i satsningen tillsammans med fortsatt satsning på mellanstadiet.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att försöksverksamheten fortsätter och utökas enligt följande förslag.

Omfattning

Förslaget är att samtliga simhallar, exklusive Eriksdalsbadet och Husbybadet, ska erbjuda fri entré för barn mellan 10 och 13 år med bassängtid vardagar mellan klockan 14.00 och 17.00 samt helger under de tider som erbjuds målgruppen enligt ordinarie schema. Fri entré gäller för barn mellan 10 och 13 år som antingen är folkbokförda i Stockholms stad eller går i skola i Stockholms stad.

Tidplan

Den utökade försöksverksamheten och permanentningen föreslås starta så snart som möjligt och avslutas i maj 2007.

Kostnader

Förvaltningen beräknar att satsningen med fri entré kommer att kosta ca 8 mkr i driftkostnader. Kalkylen är baserad på den beräkning som gjordes i samband med förberedelsen av försöket under 2005.

<u>Drift</u>	
Intäktsbortfall	800 000
Personalkostnader	5 200 000
Underhåll	500 000
Material	800 000
Administration	500 000
Information	200 000
Summa	8 000 000

Utvärdering

Verksamheten med fri entré kommer fortlöpande att följas upp genom tertialrapporterna. Under hösten 2006 genomförs en större kund- och kvalitetsundersökning. Denna utgör en bra utgångspunkt för senare utvärdering av försök och permanentning i enlighet med förvaltningens förslag. En sammanfattande utvärdering av försöket kommer att göras efter avslutad försöksperiod.

Tänkbar satsning för tonårsgruppen

Som ett nästa steg i friskvårdssatsningen för barn och ungdomar avser förvaltningen att under hösten se över möjligheten till att förstärka simundervisningen i Tensta och göra en friskvårdssatsning för högstadies- och gymnasieungdomar i söderort.

SLUT.

Bilagor

Bilaga 1 Fri entré för barn och ungdomar

Bilaga 2 Badvanor inom Skärholmens Sdf

Bilaga 3 Badvanor inom Spånga-Tensta Sdf